

بررسی فقهی حقوقی بلوغ دختران

www.ketab.ir

نگارش:

مریم صرفی

سرشناسه	صرفی، مریم، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	بررسی فقهی حقوقی بلوغ دختران / نگارش مریم صرفی.
مشخصات نشر	تهران : آموزش برتر، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	۳۶۴ ص.
شابک	978-622-8066-00-4
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	بلوغ (فقه) (Puberty (Islamic law* بلوغ -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Puberty -- Religious aspects -- Islam دختران -- وضع حقوقی و قوانین (فقه) -- * Legal statues, laws, etc. (Islamic law) Girls فقه جعفری -- رساله عملیه Islamic law, Ja'fari -- Handbooks, manuals, etc* بلوغ (روانشناسی) Maturation (Psychology)
رده بندی کنگره	BP۱۸۹/۵۳/ :
رده بندی دیویی	۳۹۷/۳۴ :
شماره کتابشناسی ملی	۹۳۹۶۶۰۶ :

بررسی فقهی حقوقی بلوغ دختران

مؤلف: مریم صرفی

ناشر: انتشارات آموزش برتر

صفحه آرا: مریم سلیمی

طراحی جلد: رضا رضوانی رستمی

قطع: وزیری

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۰۶۶-۰۰۰-۴

قیمت: ۲۴۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱.....	فصل اول: کلیات
۱۳.....	مقدمه
۱۷.....	مطالعات انجام شده در این زمینه
۱۹.....	اهمیت و ضرورت موضوع
۲۰.....	جنبه نوآوری
۲۳.....	فصل دوم: ماهیت بلوغ
۲۵.....	مفهوم بلوغ
۲۵.....	مفهوم لغوی
۲۶.....	مفهوم اصطلاحی
۲۷.....	مفهوم بلوغ از دیدگاه پزشکی
۳۳.....	مفهوم بلوغ از دیدگاه روانشناسی
۳۹.....	مفهوم بلوغ از دیدگاه قرآن
۳۹.....	بلوغ حلم

مقدمه

یکی از مسائلی که از جنبه‌های گوناگون فقهی و حقوقی قابل بحث و بررسی می‌باشد و نیز از لحاظ اجتماعی آثار و تبعات فراوانی دارد مسأله بلوغ است. بلوغ عبارت‌است از مرحله‌ای از زندگی که در آن صفات ثانویه جنسی بارز شده و انسان قادر بر تولید مثل می‌گردد و قانون‌گذار رسیدن به این مرحله را شرط تعلّق تکلیف دانسته است. از همین جا اهمیت موضوع مشخص می‌گردد که شارع مقدس با ورود شخص به این مرحله، احکام و تکالیفی را بر شخص مکلف واجب نموده است و انجام یا ترک افعال را از فرد مکلف می‌خواهد بالطبع این مرحله (بلوغ) با یک سری علائم و اوصافی همراه است که این علائم و اوصاف ملاک تعیین شروع آن می‌باشد. آغاز عباداتی مانند نماز، روزه، حج، زکات و...، نکاح و ازدواج، معاملاتی مانند مضاربه، مزارعه، اجاره، شرکت، ضمان و حقوقی چون شهادت، قضاوت، اجرای حدود، قصاص و... بستگی به ملاک و معیار آغاز بلوغ دارد. این تحقیق بر آن است که این مسأله را از جوانب مختلف پزشکی، روانشناسی، حقوقی، شرعی (آیات، روایات، فقه عامه و امامیه) مورد بررسی قرار دهد و همچنین درصدد پاسخ به این سئوالاتی هست که آیا مقصود از بلوغ در اسلام «بلوغ جنسی» است یعنی رسیدن پسر و دختر به حدّی که قوای جنسی آنان به حدّ کمال رسیده باشد به گونه‌ای که بطور طبیعی بتواند تولید مثل نمایند و هر گاه به این حد از

کمال نرسند بالغ نیستند و احکام تکلیفی و وضعی متوجه آنان نمی‌گردد یا مقصود از بلوغ در اسلام «بلوغ سنی» است، یعنی وقتی به سن خاصی رسیدند آن‌ها بالغ محسوب می‌شوند و احکام بلوغ بر آنان مترتب می‌شود. به عبارت دیگر آثار و تبعات شرعی و حقوقی بلوغ دختران چیست؟ آیا بلوغ یک امر تکوینی است یا یک امر تشریعی و همچنین به دنبال پاسخ به این مسأله می‌باشد که اگر منظور از بلوغ، بلوغ جنسی (تکوینی) باشد چه علائم و نشانه‌هایی دارد و اگر منظور از آن، بلوغ سنی است چه سنی می‌تواند مناسب‌ترین باشد و طریق تعیین آن کدام است، براین اساس آراء فقهای امامیه به دو قسم تقسیم می‌شود: رأی مشهور و آراء غیر مشهور، براساس نظر مشهور سن نه سال برای دختران و پانزده سال برای پسران، معیار شروع تکلیف می‌باشد که البته بعضی فقها نیز سن سیزده سال را برای دختران معیار شروع تکلیف می‌دانند در مقابل عده دیگری از فقها سن حاصل ملاک و اماره تعبدی شروع تکلیف نمی‌دانند و به علایم طبیعی و تکوینی بلوغ یعنی حیض در دختران و احتلام در پسران مراجعه می‌کنند که دلایل هرکدام به تفصیل بررسی خواهد شد. همچنین تحقیق بر آن است که مشخص کند آثار قرار دادن سن مشخص برای آغاز بلوغ در عبادات و معاملات و ازدواج و مسئولیت کیفری چیست انسان از چه سنی دارای مسئولیت کیفری است؟ آیا فقط یک سن مشخص ملاک عمل قرار می‌گیرد یا اینکه به تناسب افراد تفاوت دارد و...

بلوغ پدیده ای است که انسان را از دوران شیرین کودکی به مرحله‌ی حاکمیت عقل و منطق (بزرگسالی) می‌رساند. این مرحله آغازی بر آمادگی شخص برای ورود جدی و توأم با مسئولیت‌پذیری در صحنه اجتماع خویش است. حال پرسش اصلی این است که؛ آیا رسیدن به سن مسئولیت، صرفاً یک تعیین شرعی و تعبدی است و یا براساس تحولاتی است که در نوجوانی هر انسانی، رخ می‌دهد؟ اگر تعبدی محض نیست، شرایط متفاوت زمانی و مکانی را چگونه میتوان در رشد جسمی، جنسی، اقتصادی، فکری، اجتماعی و سیاسی دخیل دانست؟